

Onderstaand advies heeft betrekking op het destijds ingediende en daarna weer ingetrokken actieplan Armoede en Schulden. Dit advies heeft u nog niet eerder bereikt. Aangezien de inhoud van dit advies is nog steeds onverkort van toepassing is op de nu voorliggende notitie, dienen wij dit advies opnieuw in met een actuele aanvulling van de werkgroep JOP ASD VHL, die het onderwerp Jeugd en Armoede belicht.

ADVIESRAAD
SOCIAAL DOMEIN
VIJFHEERENLANDEN

Gemeente Vijfheerenlanden
College van B&W
Gemeente Vijfheerenlanden
Postbus 11
4140 AA LEERDAM

Cc.: Dhr, P. Wanders, Beleidsadviseur Sociaal Domein

Vianen, 6.08.2020/22.10.2021

Geacht college,

Allereerst willen wij onze waardering uitspreken dat u ons in de gelegenheid stelt om mee te denken over het door de gemeente Vijfheerenlanden te ontwikkelen beleid op het gebied van armoede en schuldhulpverlening. Wij maken graag van deze gelegenheid gebruik, want het is natuurlijk niet best dat er nog steeds inwoners van deze gemeente (en van heel Nederland overigens) onder de armoedegrens leven en geen geld hebben voor de basale zaken in het leven. Dit raakt niet alleen de volwassenen, maar heeft verstrekende gevolgen voor de kansen die kinderen hebben in hun verdere leven. Daar dient niet alleen aandacht voor te zijn, maar ook actie te worden genomen.

Onze complimenten voor de prettige stijl waarin dit stuk is geschreven, en tot ons genoegen staat er veel in waarmee wij het eens kunnen zijn. Hieronder vindt u de punten waarvan wij vinden dat die nog beter uit de verf moeten komen en waarop de aandacht van de gemeente zich moet richten en aantal hiervan staan al in uw stuk:

- ❖ Uitgangspunt voor het beleid moet zijn “het uitsluiten van armoede”. Daarbij is het o.i. van belang het om de inkomensgrens om in aanmerking te komen voor bijzondere regelingen naar 130% te brengen.
- ❖ Vereenvoudig de regelingen: De doelgroepen zijn beperkt de regelingen echter niet. Graag zien wij een vereenvoudiging van de regelingen. Waar mogelijk zorg voor ontschotting waardoor het niet alleen voor Avres en de gemeente overzichtelijker wordt, maar ook voor de doelgroep zelf. Stel een loket in waar mensen de noodzakelijke ondersteuning kunnen krijgen bij de inventarisatie van alle maatregelen waar ze recht op hebben. (In navolging van de oproep van de nationale ombudsman). **Maak mensen niet afhankelijk van goedbedoelde vrijwilligers, of -instanties, voorkom willekeur.**
- ❖ Wees effectief: Doe onderzoek om de effectiviteit van de maatregelen vast te stellen zodat, waar nodig, er beter en nauwkeuriger van de middelen vanuit de gemeente (eventueel via Avres of andere gelieerde instanties) verstrekt, gebruik kan worden gemaakt.
- ❖ Vroege signalering en het gemakkelijker bereikbaar maken van alle regelingen dient voorop te staan. Op dit moment wordt er bij allerlei regelingen die belangrijk zijn voor mensen in armoede alleen gekeken naar het inkomen, niet naar de schulden. Wij pleiten ervoor dat deze regelingen ook toegankelijk worden gemaakt voor mensen met hoge schulden die daardoor in armoede leven. Dat betekent dat de koppeling met het wettelijk sociaal minimum moet worden losgelaten en moet worden gekoppeld aan het besteedbaar inkomen. Hiermee sluiten deze regelingen o.i. beter aan op de definitie van het armoedebeleid. Zoek hierbij de randen van de wet op en waar er wettelijke blokkades zijn: volg dan de weg van de politiek via de betreffende ministeries om die blokkades uit de weg te ruimen. **Reageer proactief en benut uw netwerken.**
- ❖ Armoede betekent dat mensen niet meer mee kunnen doen in de samenleving door financiële problemen, het belemmert mensen om ook leuke dingen te doen, zoals lid worden van een vereniging of gewoon vrienden en kennissen uit te nodigen voor een kop koffie met een koekje. Armoede brengt psychische druk met zich mee brengt en niet te vergeten schaamte, ook die speelt vaak een belangrijke rol. Financiële problemen en de zorgen die daar bij horen werken verlamdend ook kinderen worden daarvan de dupe. Accepteer hierbij dat niet iedereen op dezelfde wijze zelfredzaam is en gewoon hulp nodig heeft en er blijven altijd mensen die nooit zelfredzaam nooit zullen kunnen worden. Dit vraagt in de communicatie een andere aanpak. Mensen die de post niet meer open maken uit angst een factuur te vinden, zijn niet met een artikel in het plaatselijke snufferdje of een brief in beweging te brengen. Kies dan ook voor meer vormen van bereiken van deze doelgroep. Wat ons opvalt is dat op sociale media er steeds meer pagina's komen voor minima of net erboven om te helpen. Wellicht een idee om ook deze kanalen actief te gaan gebruiken.
- ❖ Samenhang en maatwerk: Wat ons betreft kent het armoedebeleid twee invalshoeken of benaderingswijzen die je niet los van elkaar kunt zien maar in samenhang moet hanteren (integraliteit).
 - ✓ Mogelijk maken dat inwoners voldoende (= op bestaansniveau!) eigen inkomen kunnen genereren. Werk -al dan niet aangepast, begeleid en/of beschut -is hiervoor een belangrijk instrument. Avres speelt hierin een belangrijke rol. Schenk hierbij vooral aandacht aan mensen met een (zeer) zwakke positie op de arbeidsmarkt (voorheen diegenen die waren aangewezen op de Sociale Werkvoorziening) deze dreigen meer en meer te worden uitgesloten van die arbeidsmarkt, ondanks gemaakte afspraken dit vinden wij een zorgelijke situatie; mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt; mensen boven de 50 en mensen die zijn opgeleid voor een beroep waarnaar door verregaande automatisering geen vraag meer is. Door de maatregelen m.b.t. het coronavirus heeft de economie weer een behoorlijke klap gekregen. Er vallen nu al ontslagen, al valt dat in de provincie Utrecht nog mee (dienstensector), de klap komt daar meestal iets later, dat betekent inventief zijn en op nieuwe wijze te werk gaan (WijJij is een goed voorbeeld).
 - ✓ Als er onvoldoende inkomen beschikbaar is dan compenseert de overheid (rijk en gemeente) d.m.v. toeslagen en regelingen, het gebrek aan inkomen. Daarnaast is ook het instrumentarium dat bij de schuldhulpverlening hoort van niet te onderschatten waarde, maar zorg ervoor dat mensen snel worden geholpen, **voorkom wachtlijsten.**

Voor alles is echter belangrijk maatwerk te leveren de ene persoon is de andere niet en niet iedereen kan of is geschikt voor hetzelfde. Zorg dat de hulpvrager de gemeente/Avres niet als tegenstander ziet maar als partner die op gelijkwaardig niveau kan helpen. U verplaatsen in de omstandigheden en de leefwereld van de hulpvrager is daarbij essentieel.

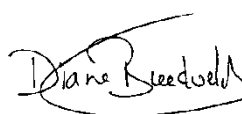
Als uw stuk en onze visie daarop ertoe bijdraagt dat de armoede wordt uitgebannen en dat de voedselbanken overbodig zijn dan pas is de missie geslaagd.

Ten slotte:

Vroeg signalering is een prima middel om nog grotere armoede te voorkomen, de samenwerking tussen LEKSTEDewonen en destijds de gemeente Vianen/WIL heeft veel huisuitzettingen voorkomen. Wij zijn verheugd dat deze samenwerking ook met de gemeente Vijfheerenlanden/Avres wordt voortgezet, nog mooier zou het zijn als dit voor alle corporaties in deze gemeente zou gelden. Daarbij is het voor ons wel van wezenlijk belang dat de privacy van de betrokkenen niet wordt geschonden en dat het kijken achter de voordeur tot het noodzakelijke wordt beperkt. Wijs iedereen altijd op de rechten die men heeft.

Wij wensen u veel wijsheid toe bij het definitief maken van dit actieplan voor het college. Indien u nog vragen heeft, zijn wij uiteraard bereid die te beantwoorden.

Met vriendelijke groet
Namens de ASD VHL

Diane Breedveld,

Bijlage: bij dit advies Jeugd en armoede (werkgroep Jeugd, Opvoeding en Participatie JOP)

Bijlage bij en aanvulling op het advies Actieplan Armoede en Schulden toegespitst op Jeugd en Armoede:

Geacht college,

De kloof tussen arm en rijk neemt toe en daarmee de kansenongelijkheid. Armoede is een veelkoppig monster. Vooral onze jongeren en mensen die afhankelijk zijn van maatschappelijke ondersteuning leiden onder deze toenemende kloof. Er ligt hier dan ook een belangrijke taak voor de gemeente.

Het actieplan Armoede en Schulden kiest met name voor de inzet op de preventieve projecten vroegsignalering en duurzaamheid. Ook het behoud van het huidige niveau van de minimavoorzieningen staat centraal.

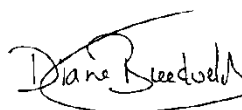
De inzet op preventief beleid om mensen structureel uit de armoede en de schulden te halen juichen wij toe. Er is gekozen voor een hoog ambitieniveau bij vroegsignalering en duurzaamheid gekozen. We zouden willen adviseren daaraan nog specifiekere aandacht te besteden vanuit het perspectief jongeren en WMO en participatie.

In de beleidsnotities Jeugd en WMO zou nadrukkelijk een relatie moeten worden gelegd met het armoedebeleid. We missen dit en zouden willen stimuleren te focussen met maatwerk voor specifieke gevallen. Een goed voorbeeld voor deze werkwijze is de ervaring van de stichting Leergeld. We zouden het waarderen als voor de maatschappelijke participatie van kinderen zo breed mogelijk pakket wordt ingezet om kinderen uit de armoede te onttrekken of preventief de armoedeval te voorkomen.

In algemene zin zien wij graag een visiestuk met een integrale kijk op het samenhangend pakket aan beleidstukken zoals gezondheid, armoede, jeugdhulp, WMO en participatie. Dit stuk moet dan ook toegankelijk zijn voor inwoners van onze gemeente. Wellicht kan dit in de vorm van iconografie het best worden gerealiseerd.

Wij nemen aan dat u deze bijlage onverkort zult betrekken bij uw afwegingen en wensen u daarbij veel wijsheid toe.

Met vriendelijke groet
Namens de ASD VHL

Diane Breedveld,